
Perinatale faktorerers betydning for senere smerte

DOKTORAVHANDLINGER

JOHANNE MARIE IVERSEN

johannemi@gmail.com

Lav fødselsvekt er assosiert med økt smerterapportering i ung voksen alder, men dette ser ikke ut til å skyldes endringer i det sensoriske nervesystemet.

Foto: Kjetil Iversen

For tidlig fødsel eller lav fødselsvekt kan påvirke nervesystemets utvikling, og kan medføre økt risiko for smerteproblemer på lang sikt. Det er knyttet særlige bekymringer til langtidseffektene av tidlige smerteopplevelser hos for tidlig fødte barn.

I avhandlingens første studie koblet vi data fra en stor befolkningsstudie (ung-HUNT3) til Medisinsk fødselsregister. Vi så på sammenhengen mellom perinatale forhold og kronisk smerte i ungdomsalderen. I de to neste studiene så vi på rapportering av kronisk smerte og eksperimentell hudfølsomhet hos unge voksne født for tidlig med veldig lav fødselsvekt (≤ 1500 g), til termin med lav fødselsvekt (< 10 -prosentilen) eller til termin med normal fødselsvekt (≥ 10 -prosentilen (kontrollgruppe)).

Vi fant ingen klare sammenhenger mellom perinatale faktorer og kronisk smerte hos ungdom i den generelle befolkningen. Unge voksne født for tidlig med veldig lav fødselsvekt eller med lav fødselsvekt til termin rapporterte mer

kronisk smerte, men var like sensitive for varme, kulde og eksperimentell smerte som kontrollpersonene.

Funnene våre indikerer at moderat avvikende perinatale faktorer ikke utgjør sterke risikofaktorer for kronisk smerte i ungdomsalderen. Økt smerterapportering uten funn av endret eksperimentell smerterespons, hos unge voksne med lav fødselsvekt, impliserer at andre faktorer enn endringer i det sensoriske nervesystemet ligger bak den økte prevalensen av kronisk smerte.

Disputas

Johanne Marie Iversen disputerte for ph.d-graden ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet 9.2.2018. Tittelen på avhandlingen er *Pain and perinatal factors. Association of preterm birth and low birth weight with long-term chronic pain and experimental pain sensitivity*.

Publisert: 26. juni 2018. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.18.0262

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 23. juni 2026.